

Den Haag, 19 april 2011

In reactie op uw brief van 21 september 2010 met nevenvermeld kenmerk bericht ik u als volgt.

Bij brief van 19 mei 2010 (2010Z08618/2010D23477) heeft de toenmalige minister van Justitie zijn reactie op een bij u ingekomen brief d.d. 23 maart 2010 van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringssmaatschappij N.V. (hierna: DAS) gezonden. In uw brief van 21 september 2010 verzoekt u om een meer gedetailleerde reactie op bovengenoemde brief van DAS. Omdat nadien verschillende overleggen met de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (hierna: KBvG), de Nederlandse Mededingingsautoriteit en DAS zijn gevoerd, ben ik eerst nu in staat uw brief te beantwoorden.

In de brief van 23 maart 2010 heeft DAS uw commissie de minister verzocht de toen voor goedkeuring voorliggende Verordening onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder van de KBvG niet goed te keuren. Zoals uw Kamer is bericht in de brief van 19 mei 2010 is de betreffende verordening goedgekeurd. De toenmalige minister heeft bij deze goedkeuring aangedrongen op een wijziging die ertoe strekt dat participatie in gerechtsdeurwaarderskantoren door anderen dan gerechtsdeurwaarders als hoofdregel zal worden uitgesloten.

Het argument van onafhankelijkheid zou volgens DAS oneigenlijk zijn gebruikt als reden voor de onderhavige verordening. Niet zozeer de eigendomsverhoudingen in een gerechtsdeurwaarderskantoor, maar het aan de gerechtsdeurwaarder toestaan om nevenwerkzaamheden als incasso en het optreden als procesgemachtigde te verrichten, zou naar het oordeel van DAS de vereiste onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder aantasten. DAS doet in zijn brief twee suggesties die volgens DAS zuiverder zouden zijn dan de door de KBvG met de onderhavige verordening gevolgde weg.

De eerste suggestie, die voorstelt de huidige regelgeving met participaties in stand te laten (evt. met extra waarborgen), kan ik niet geheel plaatsen. Met «huidige regelgeving» wordt, veronderstel ik, de KBvG Richtlijn onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarders 2008 bedoeld. De inmiddels goedgekeurde verordening is in de plaats gekomen van deze richtlijn. Materieel wordt met de verordening hetzelfde beoogd. Ik acht het wenselijk dat de onafhankelijke ambtsuitoefening door de gerechtsdeurwaarder, ook als het gaat om deelneming en zeggenschap door derden in gerechtsdeurwaarderskantoren, wordt gewaarborgd. Ook in dit opzicht is het van groot belang dat gerechtsdeurwaarders hun bijzondere rol binnen ons rechtsbestel zo onafhankelijk mogelijk kunnen vervullen en iedere vorm van mogelijke aantasting daarvan zo veel als mogelijk dient te worden vermeden. Met het oog hierop is regulering bij verordening van de participatie in gerechtsdeurwaarderskantoren naar mijn oordeel nodig. De ledenraad van de KBvG heeft inmiddels een Commissie Onafhankelijkheid ingesteld om het bestuur en de ledenraad van de KBvG te adviseren over een eventuele aanpassing van de huidige verordening. De verwachting is dat de Commissie dit voorjaar advies uitbrengt. Ik zal Uw Kamer hierover te gelegener tijd berichten.

De tweede suggestie van DAS is om gerechtsdeurwaarders te verbieden incassowerkzaamheden te verrichten en juridisch advies te geven of op te

traden als procesgemachtigde. Het door de gerechtsdeurwaarder verrichten van bepaalde nevenwerkzaamheden, die in meer of mindere mate met het ambt zijn verweven, is reeds sinds geruime tijd mogelijk. De gerechtsdeurwaarder oefent de praktijk weliswaar als vrije beroepsbeoefenaar uit, maar is een openbaar ambtenaar die tot taak heeft om ambtshandelingen te verrichten, en kan met het oog daarop niet zonder meer iedere andere nevenwerkzaamheid verrichten. De gerechtsdeurwaarder mag ingevolge artikel 20, eerste lid, van de Gerechtsdeurwaarderswet andere werkzaamheden namelijk slechts verrichten indien dit de goede en onafhankelijke vervulling van zijn ambt, dan wel het aanzien daarvan, niet schaadt of belemmert. Bepaalde nevenwerkzaamheden, waaronder incasso en procesvertegenwoordiging, zijn door de wetgever in zijn algemeenheid aangemerkt als verenigbaar met de ambtelijke taken van de gerechtsdeurwaarder en niet schadelijk voor de goede en onafhankelijke vervulling van het ambt (zie artikel 20, derde lid, van de Gerechtsdeurwaarderswet). Dat laat onverlet dat ook voor deze nevenwerkzaamheden de in artikel 20, eerste lid, vastgelegde algemene norm geldt. Ingevolge artikel 20, tweede lid, is het mogelijk om bij AMvB, met het oog op het belang van een goede en onafhankelijke vervulling van het ambt, nadere regels te stellen met betrekking tot het verrichten van bepaalde (neven)werkzaamheden. Daarnaast heeft de KBvG de mogelijkheid hierover beroeps- en gedragsregels vast te stellen. Van belang is bovendien dat ten aanzien van de gerechtsdeurwaarder – anders dan bijvoorbeeld bij een incassobedrijf – op zowel zijn ambtelijke als niet-ambtelijke werkzaamheden wettelijk (staats)toezicht wordt gehouden en hij voor het verrichten van beide soorten werkzaamheden onderworpen is aan wettelijk geregeld tuchtrecht. Gelet op bovenstaande zie ik dan ook geen reden om gevolg te geven aan de DAS-suggestie om gerechtsdeurwaarders te verbieden de door de DAS aangegeven en door de wet uitdrukkelijk toegestane nevenwerkzaamheden te verrichten.

Overigens heb ik voor de suggestie van DAS dat de gerechtsdeurwaarder als incassant sneller tot dagvaarding over gaat, geen indicatie. Deze opvatting wordt desgevraagd ook niet door de KBvG gedeeld.

Tot slot kan ik u berichten dat de beantwoording van de vragen van de leden Schouw (D66) en Van der Steur (VVD) aan de minister van Veiligheid en Justitie over een ongelijk speelveld op de incassomarkt (Kamervragen II, 2010–2011, nr. 2011Z04747) u op korte termijn zal worden toegezonden.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven